

مشروح گزارش صحن علنی مجلس شورای اسلامی

ردیف

ادامه بررسی گزارش کمیسیون قضائی و حقوقی درمورد «لایحه یک فوریتی مقابله با جنایات بین‌المللی»

سازوکار تعیین شعب تخصصی دادگاه برای رسیدگی به جنایات بین‌المللی مشخص شد

نمایندگان مجلس شورای اسلامی که امروز یکشنبه ۱۴۰۵/۵/۱۸ به صورت مجازی برگزار شد، در جریان رسیدگی به لایحه یک فوریتی جنایات بین‌المللی ماده ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸ و ۱۹ این لایحه را به تصویب رساندند.

در ماده ۱۵ این لایحه که، به تصویب رسید آمده است: رسیدگی به تمامی جنایات موضوع این قانون، حسب مورد در صلاحیت دادگاه کیفری یک یا دادگاه نظامی یک تهران است.

در ماده ۱۶ این لایحه به تصویب رسیده آمده است: رئیس قوه قضاییه موظف است شعبه یا شعب تخصصی را برای رسیدگی به جنایات موضوع این قانون در تهران، حسب مورد در دادگاه کیفری یک یا دادگاه نظامی یک تعیین کند. قضات این شعب باید حداقل دارای ۱۰ سال سابقه کار قضایی و ترجیحاً دارای تخصص کافی در حوزه حقوق کیفری بین‌الملل یا حقوق بین‌الملل عمومی باشند.

در ماده ۱۷ این لایحه نیز که با ۱۷۵ رای موافق به تصویب رسیده آمده است: رسیدگی به جنایات موضوع این قانون مطابق قوانین آیین دادرسی است؛ مگر آن که در این قانون به‌نحو دیگری مقرر شده باشد.

در ماده ۱۸ این لایحه نیز که به تصویب رسیده آمده است: در تمامی جنایات موضوع این قانون، تشکیل پرونده شخصیت مطابق با قانون آیین دادرسی کیفری الزامی است.

در ماده ۱۹ این لایحه نیز که با ۱۸۵ رای موافق، به تصویب رسیده آمده است: دادگاه رسیدگی‌کننده به جنایات این قانون در صورت درخواست متضرر از هر یک از جنایات موضوع این قانون با تقدیم دادخواست و بدون نیاز به پرداخت هزینه دادرسی، مبادرت به صدور حکم به پرداخت خسارت می‌کند.

نحوه برخورد با اموال و دارایی‌های حاصل از جرم، ابزارهای ارتکاب جنایت و دارایی‌های اختصاص یافته برای ارتکاب جرم

همچنین نمایندگان مجلس شورای اسلامی، با اصل و اصلاحات ماده ۲۰ لایحه مقابله با جنایات بین‌المللی، موافقت کردند.

بر اساس ماده ۲۰؛ در تمامی جنایات موضوع این قانون، اموال و دارایی‌های زیر به نفع دولت ضبط و مصادره می‌شود:

- ۱- اموال و دارایی‌های حاصل از جرم و عواید ناشی از آن.
- ۲- آلات و ادوات استفاده شده در ارتکاب جرم یا آلات و ادواتی که مقصود از به کارگیری آن ارتکاب جرم بوده باشد.
- ۳- اموال و دارایی‌های استفاده شده یا تخصیص داده شده برای جرم یا اموالی که مقصود از به کارگیری آن این موارد باشد.

تبصره ۱- چنانچه اموال و دارایی‌ها یا عواید جرم به شخص ثالث با حسن نیت انتقال یابد، یا امکان ضبط عین اموال وجود نداشته باشد، معادل ارزش آن در زمان اجرای حکم از سایر اموال مرتکب ضبط می‌شود.

تبصره ۲- چنانچه اموال و دارایی‌های موضوع این ماده با اموال مشروع امتزاج یافته به نحوی که امکان تفکیک آن وجود نداشته باشد، پس از کسر هزینه‌های قانونی به میزان اموال مشروع حاصل از فروش به مالک مسترد می‌شود.

تبصره ۳- در صورتی که مشخص شود اموال و دارایی‌هایی که به حکم این ماده به نفع دولت ضبط یا مصادره شده است، متعلق به دیگری بوده یا دیگری نسبت در صورت تقدم دین حال به آن صاحب حق باشد و آن اموال به منظور انجام افعال مجرمانه در اختیار اشخاص و گروه‌های مذکور قرار نگرفته باشد، اموال و دارایی‌های مزبور به مالک یا صاحب حق مسترد و مرتکب معادل ارزش آن به جزای نقدی محکوم می‌شود و یا چنانچه مشخص شود مجرم نسبت به دیگری دین حال دارد و اموال و دارایی‌های استفاده شده در ارتکاب جرم یا تهیه شده به منظور ارتکاب جرم، متعلق

به خود او است و ناشی از جرم نیست، اموال و دارایی های وی معادل ارزش دین حال به طلبکار یا طلبکاران مسترد و مجرم معادل ارزش اموال و دارایی هایی مسترد شده به جزای نقدی محکوم می شود.

همچنین نمایندگان در نشست علنی امروز ماده ۲۱، ۲۳، ۲۴ این لایحه را به تصویب رساندند.

در ماده ۲۱ این لایحه که به تصویب رسید آمده است: دادستان مکلف است اموال موضوع ضبط یا مصادره و همچنین دیگر اموال متعلق به مرتکب به میزان جزای نقدی به علاوه ارزش معادل اموال و دارایی های موضوع ضبط یا مصادره را به هر طریقی از جمله کنترل حساب های اشخاص نزد بانک ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی و همکاری یا معاضدت بین المللی شناسایی و توقیف کند. چنانچه امکان شناسایی، تعقیب، محاکمه یا محکومیت متهم به جرم وجود نداشته باشد یا از کشور متواری یا اینکه به وی دسترسی وجود نداشته یا دسترسی به وی متعذر باشد یا موجب تأخیر در تعیین تکلیف اموال شناسایی یا توقیف شده شود یا پرونده به هر نحوی در دادسرا مختومه گردد، مراتب را جهت ضبط یا اتخاذ هرگونه تصمیم درخصوص اموال شناسایی یا توقیف شده حسب مورد به دادگاه کیفری یا نظامی یک اعلام دارد. دادگاه بر اساس ادله اثبات در امور حقوقی به اموال مذکور رسیدگی و حکم مقتضی را صادر می کند.

در ماده ۲۲ این لایحه نیز که به تصویب رسیده آمده است: رسیدگی به اعتراض توقیف اموال و اعتراض اشخاص ثالث در خصوص ضبط یا مصادره اموال، حسب مورد در دادگاه کیفری یا نظامی یک مطابق مقررات رسیدگی می شود.

در ماده ۲۳ این لایحه نیز که به تصویب رسیده آمده است: تمامی عواید مستقیم یا غیرمستقیم حاصل از ارتکاب جنایات موضوع این قانون، بدون واردکردن لطمه به حقوق اشخاص ثالث دارای حسن نیت، مصادره می شود. عواید مصادره شده برای جبران خسارات مادی و معنوی قربانیان ارتکاب این جنایات، اختصاص داده می شود.

در ماده ۲۴ این لایحه نیز که به تصویب نمایندگان محترم مجلس رسیده آمده است: مجازات های مقرر در این قانون درخصوص عناوین مجرمانه موضوع قانون اجازه الحاق دولت ایران به قراردادهای معروف به قرارداد ژنو مصوب ۱۳۳۴/۹/۳۰ و قانون اجازه الحاق دولت ایران به قرارداد بین المللی جلوگیری از کشتار جمعی مصوب ۱۳۳۴/۹/۳۰ و قانون مقابله با اقدامات خصمانه رژیم صهیونیستی علیه صلح و امنیت مصوب ۱۳۹۹، برای رفتارهای ارتکاب یافته پس از تصویب قوانین مذکور مجری خواهد بود.

ب:

موارد اعلام وصول شده؛ تعداد ۱۰ سوال ملی نمایندگان از وزرای دولت اعلام وصول شد

- ✓ سوال ملی احسان عظیمی راد نماینده مشهد و کلات و تعداد دیگری از نمایندگان از وزیر آموزش و پرورش در خصوص عدم برنامه ریزی جدی معاونین متوسط و پرورشی و کانون پرورش و فکری کودکان و نوجوانان در سند تحول آموزش و پرورش .
- ✓ سوال ملی احسان عظیمی راد نماینده مردم مشهد و تعداد دیگری از نمایندگان از وزیر آموزش و پرورش در خصوص عدم اقدام عاجل و موثر در شورای عالی انقلاب فرهنگی برای پایه یازدهم کنکور سراسری .
- ✓ سوال ملی احسان عظیمی راد نماینده مشهد و تعداد دیگری از نمایندگان از وزیر آموزش و پرورش در خصوص عدم اقدام فوری برای بازگشت به خدمت اساتید و بازنشستگان دانشگاه فرهنگیان.
- ✓ سوال ملی احسان عظیمی راد نماینده مشهد و تعداد دیگری از نمایندگان از وزیر آموزش و پرورش در خصوص عدم اقدام مناسب در خصوص اصلاح کارنامه ها و احقاق حق داوطلبان.
- ✓ سوال ملی آرا شاوردیان نماینده مسیحیان ارمنی شمال از وزیر راه و شهرسازی در خصوص عدم استفاده از ظرفیت های قانونی برای تامین تجهیزات و نوسازی ناوگان جاده ای.
- ✓ سوال ملی احمد مرادی نماینده قشم و حاجی آباد از وزیر راه و شهرسازی در خصوص علت انفجار و ایجاد خسارات مادی و معنوی در بندر شهید رجایی.
- ✓ سوال ملی عبدالجلال ایری نماینده کردکوی و تعداد دیگر از نمایندگان از وزیر راه و شهرسازی در خصوص وضعیت بحرانی تامین مسکن .
- ✓ سوال ملی فتح الله توسلی نماینده بهار و کبودر آهنگ و تعداد دیگری از نمایندگان از وزیر راه و شهرسازی در خصوص دلیل غافلگیری وزارت راه و شهرسازی در مورد احداث کریدورهای منطقه ای از جمله زنگرور.
- ✓ سوال ملی بیت الله عبداللهی نماینده اهر از وزیر راه و شهرسازی در خصوص علت سرعت پایین در احداث و نگهداری راه های کشور اعم از بزرگراهی و روستایی .
- ✓ سوال ملی آرا شاوردیان نماینده مسیحیان ارمنی شمال ایران از وزیر راه و شهرسازی در خصوص عدم برنامه آسیب شناسی مشکلات ناشی از شرایط جنگی به وجود آمده.